

אויצרות

גליון שפועי מאיצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

התחדשות

תוכנית המנויים

אתה רוצה שהעלון יגיע ליקיריך?
רוצה להפיץ את העלון באזור מגוריך?
רוצה שיעוד אנשים ברחבי הארץ ייהנו מהעלון?

הצטרף לתוכנית המנויים, על ידי הצטרפות לאחד המסלולים הבאים:

"מנוי זכוי הרבים"

הפצת העלון בבתי כנסת באזור מגוריך או בבתי כנסת אחרים ברחבי הארץ

(אנו נעשה בשבילך את התיאום עם הקהילות שמעוניינות בכך ועדיין לא זכינו להיענות להן.)

"מנוי אישי שנתי"

אנו נשלח לך כל שבוע את העלונים בכל כמות שתדרוש, הישר לכתובתך או לכתובתו של אחד מקרוביך או ידידיך שמעוניינים בזה.

בכך תהווה חלק בלתי נפרד מהמערך המופלא של מזכי הרבים, המפיצים מדי שבוע בשבוע את העלון ברחבי תבל.

לפרטים והצטרפות: טל. 02-9993338
או בטל. 057-3100693

בני הינם על 'כבוד אבוד'

הדברים כל כך מתוקים ומאירים – ואף על פי כן, כשהדברים מגיעים אלינו, מתחילים 'החשבונות הרבים' לעקם ולסבך אותם, ולא מאפשרים להם להתקבל על ליבנו.

עומדים הצדיקים ומודיעים לכל אחד מאתנו: 'הינד אהוב וחביב לאבך שבשמים, כל מחשבה דיבור ומעשה שמזדמנים לך במשך היממה, הינם רמזי התקרבות לוחטים שאותם הוא שולח לך בחיבה אינסופית! (ליקוטי מוהר"ן ח"א נד-ב).

זאת ועוד, אפילו אם נפלת והתרחקת מאד – "הוא יתברך עמך ואצלך וקרוב לך ממש" (שם ח"ב סח): "ואם אתה רחוק מאד ממוני יתברך, ונדמה לך שאתה פוגם נגדו בכל שעה ממש – כנגד זה תדע, שאיש כזה, שהוא מוגוש כל כך – כל תנועה שהוא מנתק עצמו מעט מגשמיותו, היא גדולה ויקרה מאד מאד, והוא רץ בזה כמה וכמה אלפים פרסאות בעולמות עליונים" (שם מה).

האם יש משהו שכובש את הלב יותר מן הידיעות הללו?! האם יש משהו יותר נפלא מלדעת שאתה אהוב וחביב כבבת עין אצל מלך העולם?! איך יכול להיות שהדברים הללו לא

'נחטפים' על ידינו ואנו נשארים אדישים כפי שהיינו?!

כנראה שלא פשוט להשתחרר מכבלי הכבוד המדומה. האדם רוצה להרגיש שהוא שווה. לצורך כך הוא משקיע המון. לאחד נדמה שכבר הצליח לעשות רושם, ואילו לשני נדמה שהותירו אותו בתחתית סולם המעמדות. אך זה כמו זה מוטלים במכש של יסורים שאין להם סוף.

הרדיפה אחר המעמד מולידה בכל יום מחדש סבכי תופת של רגשי נחיתות צורבים, מאבקים ופילוגים על זיק של שררה, מכוח אש של קנאה ושראה מכל מי שרק נדמה כמאפיל על המעמד שלנו; עמל מפרך ובלתי פוסק להשגת ייחודיות מסוימת, עמל שגולל את שלוות החיים ואת היכולת להיות אמיתי בעבודת ה'.

כל היסורים הללו היו אמורים להימנע אם וכאשר האדם היה מקבל את האמת הפשוטה עד כמה גדול ערכו של כל יהודי.

האמת הפשוטה הזאת אמורה לשחרר מכל אותם יסורי הכבוד המדומה; גילוי זה היה מעניק רוגע ושלווה, אושר ושמחה חיים הגורמים להשתוקקות ולרצון להצמיח את הטוב שבנו.

למה אם כן כל כך קשה לעשות את עיסקת החליפין הזאת? מה מונע מאיתנו להשליך את כל סאת היסורים הזאת בדרך להשגת ייחודיות מזוייפת – ולקחת במקומה שווי אמיתי שינחיל לנו חיים טובים ומתוקים?

נקודת הכבוד!

כדי ליהנות מדימוי עצמי אמיתי צריך האדם להאמין; הוא מוכרח להפך לקטן שמקבל מידע מן הצדיקים – על אף שהוא עצמו לא רואה ולא מבין.

הצדיקים מגלים לו שהוא יקר וכי כל תנועה שלו בוקעת רקיעים – אבל הוא עצמו לא חש בכך. הוא חייב אפוא להיכנע ולהבין שהוא אכן לא מבין בטיבה של 'סחורה' זו ולהתחיל ללמוד זאת ממי שכן יודע.

הכניעה הזאת היא נקודת הניסיון הקשה; תמורת 'כבוד' מדומה משלמים את היקר שבמחיריכם.

חורבן בית המקדש הוא תוצאה של בכי החינם שבכה עם ישראל במדבר, בגלל חוות דעתם הרעה של המרגלים על הארץ הקדושה. הם הסיתו את העם שלא לתת אימון במשה רבינו ועוררו בהם את הכבוד המדומה שלא היה מוכן לקבל את דעתו של הצדיק בדבר היכולת של בני ישראל להיכנס לשערי הקדושה בגלל האהבה שה' אוהב אותם.

עד היום ממשיכים ניצני אותו בכי להפריד בינינו ובין אושרנו האמיתי. האדם בוכה על שלא זכה למעמד כלשהו; על כך שעליו לעמוד כל כך קשה כדי למצוא חן בעיני בני אדם. הוא לא יודע מדוע לא מרחמים עליו מן השמים ונותנים לו את מבוקשו.

'בכי הינם' זה נובע מכך שהוא לא מוכן להשליך להגע את כל המערכת הרומסת הזאת ולהאמין לצדיקים שיש לך שווי אחר, שווי נעלה ונשגב – אתה בנו של מלך מלכי המלכים שנמוצא אתך, עימך ואצלך בכל רגע. איך זקוק לשום תוספת של ערך הנובע מבני אדם!

אוי כמה שהבכי הזה הורס! "אוי להם לבנים שגלו מעל שולחן אביהם!" אוי להם ליהודים שהולכים לחפש ערך אחר מאשר היותם בני ק-ל חי.

כאשר אנו מקוננים בימים אלה על החורבן והשלכותיו – הבח נזכור גם את הנקודה שגרמה לכל הסבל; הבה נשליך את אותו כבוד מדומה שמונע בעדנו מלקבל את כל אותם ידיעות מתוקות וגורמות לנו ש'תשתכנה אבני קודש בראש כל חוצות'.

הבה נבין את האושר הטמון בביטול ההבנה העצמית וההתמסרות להבנה האלוקית שאותה מגלים לנו הצדיקים. היא שתקומם את הריסותינו ותכשיר את הדרך לשובנו אל ה' בציון ברננה.

(ע"פ ליקוטי הלכות, נטילת ידיים לסעודה ו-עד)

עד היום ממשיכים ניצני אותו בכי של בני ישראל במדבר להפריד בינינו ובין אושרנו האמיתי. האדם בוכה על שלא זכה למעמד כלשהו. 'בכי הינם' זה נובע מכך שהוא לא מוכן להאמין לצדיקים שיש לך שווי אחר – אתה בנו של מלך מלכי המלכים, איך זקוק לשום תוספת של ערך הנובע מבני אדם!

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף הומי
שבת	תמוז-אב	ח"א	ח"א	ח"ב	שבועות
א	כח	סח.	קא	סט-ע	יג
ב	כט	סח.	קב	עא-עב	יד
ג	א	סט.	קג	עג-עד	טו
ד	ב	סט:	קד	עה-עו	טז
ה	ג	ע.	קה	עז-עה	יז
ו	ד	ע:	קו	עט-פ	יח
ז	ה	עא.	קז	פא-פב	יט

י"ל על ע"י 'אוצרות ברסלב'

ת.ד. 50617 בית שמש

טל. במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000

בארה"ב (718) 8552121

מוקד הישועות 1800-255-522

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל

braslav@actcom.net.il

הפצה למנויים ובתי כנסיות: 057-3100646

הנצחה, תרומות ופרסום: 057-3100693

אנחה יהודית עוזרת ומאוששת

כל זה נכון שבעתים כלפי רמ"ח האיברים הרוחניים שבנפש האדם, שכפי המבואר בספרים הם כנגד רמ"ח מצוות העשה שבתורה – וכולם תלויים בנשמת החיים שנפח בנו הבורא. כל חטא ופגם באחד האיברים הללו, משפיע על רוח החיים, זו המקשרת בין האדם לבורא. כמוכא בוזהר על הפסוק (בראשית ב, 7) "ויפח באפיו נשמת חיים" – "מאן דנפח – מדלילה נפח" (= מי שנפח – מעצמותו הוא נפח).

מצב של החלשות הקשר עם הקב"ה, עלול לגרום לפגמים נוספים באיברים הרוחניים, דבר שמחליש את רוח החיים הרוחנית עוד יותר.

החטאים גרמו לחורבן ולגלות, ואלה האחרונים גרמו לעוד פגמים ולירידה רוחנית נוספת, עד ש... 'אוי טאטע... אוי... עד מתי...' – פורצת מלבנו אנחה כבדה.

אבל! האנחה בעצמה היא כבר שלב בדרך לתיקון; באנחה אנחנו שואפים אויר, וכשהאנחה נעשית בכנות ובשרון-לב היא מחדשת את רוח החיים; היא פולטת את הרוח המקולקלת, ושואפת רוח חדשה ורעננה.

או אז, לא רק שהיא עוזרת את ההידרדרות של רוח החיים, אלא אף בונה אותה מחדש, הן במובן החומרי והן במובן הרוחני, זאת לפי הכלל שכאשר ניתן דבר בגשמיים – ניתן הדבר גם ברוחניות (ליקוטי מוהר"ן ח"א טז).

כלי הדם מגיעים לכל איבר בגוף ומספקים לו את האנרגיה הדרושה; אוי לו לאיבר שתיפסק זרימת הדם אליו – ולו לזמן קצר.

אך יש גם מובן יותר עמוק לרוח הדופק. הכוונה לכוח החיים העלום שמפעם באדם מעת היוולדו, אותו כוח שמבדיל בין יצור חי לכוה שאינו.

מחזור הדם נתון לשינויים, שמשפיעים על בריאותם, כוחם ויכולותיהם של איבריו. לחץ הדם, כמות הברזל שבו וכן הלאה, בוודאי משפיעים על הבריאות. אבל גם רוח החיים העלומה שבנו נתונה לשינויים; שמחה ותקווה מסייעים אפילו לחולים קשים להחזיק מעמד. לעומת זאת, עצבות ודיכאון יכולים לגרום לתוצאות הרסניות, כדברי שלמה המלך: "רוח איש יכלכל מחלהו" (משלי יח, ד).

כשם שתקינותה של הרוח הזו מועילה לבריאות האיברים, כך האיברים משפיעים על הרוח. כשיש ליקוי באחד האיברים, הדבר משפיע הן על ההרגשה הפיזית והן על מצב הרוח, כך שאפילו לקול קטן באחד מהאיברים עלול להחליש את רוח הדופק; ומשזו תיחלש עלול הקלקול להחמיר את מצב האיבר, שיכביד יותר על רוח הדופק, וחזור חלילה.

"רוח הדופק הולך ונוקש בכל האברים... וצריך שילך זה הרוח הדופק תנועה מסודרת כתיקונו.

"ועל ידי עצבות רוח, אין הדופק כסדרו, ואוי נעשים האברים כבדים... ואוי מכבידין יותר על הרוח הדופק, ונחלש עוד יותר... וכן חוזרת חלילה.

"ועל ידי האנחה, הוא מחיה ומבריא את הרוח הדופק, וחוזר הרוח הדופק ומנשב כסדר, בכל האברים."

(ליקוטי מוהר"ן ח"א נו)

מעשה ביהודי וגוי שהלכו בדרך. התקשה הגוי להדביק את קצב הליכתו של היהודי. רצה להחליש את כוחו – הזכיר לו את חורבן בית-המקדש. נאנח היהודי ומיד תש כוחו (כתובת סב ע"א).

האם אנחה היא ביטוי של צער גרידא, וחסרת כל תועלת?

גופנו הוא מכלול מתוחכם של מערכות ואיברים שונים ומגוונים.

אבל יש משהו משותף לכולם – 'רוח הדופק' או כפי שהוא מכונה כיום 'מחזור הדם'.

רבי משה מנחם ויינברג הי"ד

בחינת לילה אצלו – אז יזכה שהקדוש ברוך הוא ימשיך עליו חוט של חסד, הוא הופעת אורו יתברך, לידע ולהבין, אשר כל הניסיונות וההעלמות הבאים על האדם מלמעלה, אין הכוונה לרחקו חס ושלום, כמו שנדמה לו בעצת היצר, רק הוא ירידה לצורך עליה, אשר אם האדם יתגבר גם בעת החושך לעסוק בתורה ועבודה ולצעוק ולהתחנן לפני יתברך – בבחינת 'מבטן שאול' – אפילו אם מונח בבטן שאול תחתית, גם כן יקיים – 'שיוועתי' – אזי יזכה שימשיך עליו הקדוש ברוך הוא חוט של חסד ביום, בבחינת אם ב'ערב' שהוא בחינת חושך, יקיים 'ילין בכי', אז יזכה 'ולבוקר רינה'."

נהרג על קידוש ה', בשנות השואה. נקום ה' נקמה, ה' איש מלחמה.

מתמלאים שמחה ובאים בהמוניהם. את דבריו על פרשת שבוע, היה מתבל בדברי רבינו הקדוש ומוהר"ת, שהחיו את לב שומעיהם.

זהירות בהלכה, היו מופלאים. כך למשל, שמר תמיד בשמירה יתירה על ידיים נקיות, כדי שיהיה מוכן תדיר לתורה ולתפילה.

מלבד דקדוקו בהלכה, בורח מן הכבוד היה. כיוון שכן, לא רצה לעשות את תורתו קרדום לחפור בו, ולמרות יכולתו לקבל משרת רב וכדומה, העדיף ליהנות מיגיע כפיו. הוא העמיד לזוגתו הצדקנית דוכן מכירה בשוק העיירה, וכשהיה מסיים את חוק לימודיו היומי, היה בא אל השוק ועוזר לה בפרנסת הבית.

החסיד היקר, אוד מוצל מאש, ר' בירך רובינזון, בן העיירה אוסטרובצה, העלה על הכתב זיכרונות מופלאים אלו, כשהוא מוסיף ומספר על רבי משה מנחם, כי "גם היה בעל-תפילה; היה מתפלל הרבה פעמים לפני העמוד בבית-המדרש דברסלב, והיה מנגן יפה. הגם שהיה בעל בכי, כי היה מקיים העצה של התבודדות, אבל כשהתפלל לפני העמוד או בסעודה-שלישית, היה מומר היטב..."

בקונטרס 'אור זורח' שיצא לאור בלודז', על ידי החסיד רבי שמחה בורנשטיין, הובאו דברים שכתב רבי משה מנחם. נביא מקצתם ויהיו נא לזיכרו:

" כל הלומד תורה בלילה, חוט של חסד משוך עליו ביום – היינו שאם מתחזק האדם לעסוק בתורה ועבודה, אף כשהוא

מגדולי חסידי ברסלב בפולין.

לפני התקרבותו, נמנה עם חסידי אלכסנדר. בהשפעת החסיד ר' דוד קליינמן 'חוקק המציבות' התקרב לאורו של רבינו הקדוש, וברבות הזמן התקרבו גם אביו רבי חיים יהושע, ואחיו רבי ישראל יהודה, לברסלב.

לפני פרוץ מלחמת העולם הראשונה, זכה רבי משה מנחם לנסוע לאומן, לפקוד את ציון רבינו ולומר שם את ה'יתקון הכללי'.

למדן ובקי עצום בש"ס ופוסקים היה, ותקופה מסוימת עמד בראש ישיבת אלכסנדר. בקיאותו העצומה בכל חדרי התורה, היתה מפורסמת באוסטרובצה, עירת מגוריו, ורבים פנו אליו בשאלות בהלכה, לכולם השיב במאור פנים. מרבה היה ללמוד עם אברכים ובחורים, ולהאיר עיניהם בסוגיות קשות, ועקב כך, אהוב היה על הכל.

לאחר שנוסדה ישיבת ברסלב באוסטרובצה - 'הלכתא כנחמני', שימש בה כמגיד שיעור, והשקה מתורתו לצעירי הצאן. עתים, לומד היה ברבים 'ליקוטי מוהר"ן' בבית-המדרש של חסידי ברסלב, והיו השומעים מתענגים על דבריו הישרים והמתוקים מדבש.

מנהג היה באוסטרובצה, שבכל שבת דורש אחד מתלמידי החכמים בעיירה, בבית-המדרש המרכזי, בענייני פרשת השבוע. לעתים תכופות הפצירו ברבי משה מנחם, שידרוש, אך לא תמיד נענו. אך כשהיו תושבי העיירה רואים, שמופיע במודעות בערב-שבת, שרבי משה מנחם ידרוש – היו

**למדת ושכחת?
בעולם הבא יזכרו לך!**

(עפ"י שיחות הר"ן כו)

התפטרות פתאומית בבית הדפוס

לתמיהתה לא היה קץ; בשום אופן לא הצליחה להבין מה גרם לבעלה, סתם כך, להתחיל לארוז את כל תכולת הבית. לאן הוא מתכוון לנסוע?!

במקום לענות על תמיהתה, הצביע ר' שמואל מאיר על גלויה שהגיעה זה עתה מאומן. גלויה זו מצויה בידינו עד היום, ואנו יכולים לראות את תשובתו הברורה של רבי אברהם, שלא השאירה כל ברירה אחרת:

"כבוד ידידי ר' שמואל מאיר נ"י,

"אודות שאלתו בדבר ההדפסה אשר שאל מאת, עלה כעת ברעיוני כי בלי ספק נמצא ביכלתו להתעקש בבקשתו מבעל הדפוס, שכאשר יגיע לידו דף או עמוד מדברי הכפירות והחירושים – יחליף ויתן זאת העבודה לפועל אחר, ולא מידי תצא פעולה כזאת, להחטיא את הרבים בכפירות המשתוות לעבודה זרה ממש, ואשר על כאלה חייב האדם למסור את נפשו, יהרג ואל יעבור, ובפרט שהמחרף גרוע מכולם, כמבואר מדברי חז"ל.

"וגם אם אין ביכלתו למסור את נפשו ולעזוב לגמרי עבודת חטא הרבים כזה – על כל פנים יש ביכלתו לקבל על עצמו זאת המסירות נפש, להגות את בעל הדפוס בעבודה חצי שעה בכל יום, יותר מפועלים אחרים; ואפשר בעד זה היתרון, יגמול אתו בעל הדפוס זה הגמול הנ"ל, אשר לא יפסיד ויחסר כלל בזה".

אך לאחר השיחה עם בעל הדפוס, ידע אפוא ר' שמואל מאיר, שאם חפץ הוא לשמוע לדברי חכמים, אסור לו להתפשר. הוא נזכר באשר אמר לו פעם רבי אברהם ב"ר נחמן, שלפי מצב הדת ביפו, לא ניתן לגדל בה ילדים יראים ושלמים, וכדאי לעבור לירושלים.

עוד באותו יום, ארז את חבילתו ועקר לעיר הקודש ירושלים. בעקבותיו עלה ירושלימה גם חמיו החסיד ר' יעקב צבי פילמר עם בני משפחתו.

היה זה החסיד ר' שמואל מאיר אנשין, שלצורך פרנסתו עבד בבית הדפוס, עד לאותו יום גורלי, בו הוזמנו החוברות שהכניסו את בית הדפוס לתזוית של עבודה לחוצה.

לא הלחץ היה בעוכריו של ר' שמואל מאיר, אלא תוכנם של החוברות, שמלאות הכפירה וליצנות מכל דבר שבקדושה, הוא שהציב אותו בפני דילמה לא פשוטה: האם להמשיך ולעבוד בבית הדפוס למרות זאת, או שמא הוא חייב בזה הרגע להתפטר ולהשאר ללא מטה לחם.

אם היו אלו ימים כתיקונם, היה נוסע ירושלימה אל רבו המובהק רבי אברהם ב"ר נחמן מטולטשין שעתים היה אף מתארח אצלו ביפו – אבל מזה זמן רב נסע רבי אברהם לאומן לקראת ראש השנה, לאחר מכן פרצה מלחמת העולם הראשונה והשאירה אותו באומן הרחוקה ללא אפשרות לחזור לארץ ישראל.

אי לכך, העלה ר' שמואל מאיר את שאלתו על גבי הכתב ושיגר אותה לכתובת רבו באומן שבאוקראינה.

עברו שבועות מספר, וביום בהיר אחד, כאשר זוגתו מרת פרומה נכנסת הביתה, היא רואה להפתעתה את בעלה ר' שמואל מאיר אורז את כל המטלטלין ומכינם להובלה – – –

ידיהם של הפועלים בבית הדפוס ביפו מלאות עבודה, בעל הדפוס עובר בין הפועלים ודורש מהם למהר ולגמור את החוברות שהוזמנו זה מכבר; בכונתו להמשיך בקשרי מסחר רצופים עם הגוף שהזמין חוברות אלו – ואל לו לעכב את הדפסתם.

אך הנה צדות עיניו התנהגות מוזרה של אחד העובדים. הלה אמנם עובד כמנהגו, בחריצות וביעילות, אך במקום שישקיע את כוחותיו במאמץ המשותף להשלים את החוברות המדוברות – הוא מעדיף להתעסק עתה בספר שהוזמן לפני כשנה... משום מה, מזמין הספר עדיין לא בא לדרוש אותו, והוא מונח כאבן שאין לו הופכין. בדיוק עתה, בשיא הלחץ, נזכר העובד בספר מוזנח זה...

כאשר מבחין העובד בבעל הדפוס שתוקע בו את מבטו, הוא מנסה לומר לו: "אשאר בעבודה חצי שעה נוספת ואעסוק בכל מה שתצוה, אך על אותן חוברות אינני מוכן לעבוד" – – –

בעל הדפוס נדהם לשמוע בקשה מוזרה זו, חמתו בערה בו והוא שאג: "אם אתה לא מודים את החוברות, הנך מפוטר ברגע זה!"

ללא כל שאלות ותחינות עזב הפועל את הדפוס, ושוב לא דרכו כפות רגליו במקום – – –

השבוע לפני...

השבוע לפני 188 שנה

■ מוהרנ"ת במצור ובמצוק

ביום רביעי פרשת מטות שנת תקפ"ב, מוהרנ"ת עזב את העיר חיפה בדרכו חזרה מנסיעתו ההיסטורית לארץ ישראל. לפי התוכנית, מוהרנ"ת עם פמלייתו אמורים להפליג באונייה לכיוון מצרים, ומשם – לאירופה.

אך רוחות עזות שנשבו בלב ים, שיבשו את התוכנית המקורית; ההפלגה שהיתה אמורה לאורך יומיים – שלשה התארכה מעל למצופה; הרוחות שנשבו בכיוון הפוך מיעד הנסיעה, הסירו את הספינה לעבר קפריסין, שם עגנה האונייה בגמל העיר לימסול.

לאחר שעות ספורות, נחרדו לגלות כי הצבא הטורקי השולט בקפריסין נערך לתקוף את האונייה. העילה לתקיפה היתה המצב המלחמתי ששרר בתקופה זו בין הסולטאן הטורקי לבין הפאשה – מושל עכו שמרד בו. ראשי הצבא הטורקי, נאמני הסולטאן, חשדו שנוסעי האונייה שהגיעה לכאן מארץ ישראל הם תומכיו של הפאשה...

עד מהרה התעשת רב החובל, הרים עוגן והחל להפליג דרומה, אך ספינות צבאיות מהירות החלו לדלוך אחרי האונייה עד שהיא נשבתה וננררה חזרה לנמל קפריסין, שם עלו החיילים על האונייה והשתלטו עליה. הללו הכריזו, שכל מי שחייו יקרים לו, ישלם באופן מיידי כופר בסך "חמשה וחצי טאליר" לנפש.

היה זה בעצם יום השבת קודש פרשת מטות, 22 היהודים מבין נוסעי האונייה ובראשם מוהרנ"ת, ניסו לדחות את מועד התשלום למוצאי שבת, אך הטורקים תבעו את התשלום "בגנישה גדולה, ברעש וברוגז, ליתן להם תיכף ומיד", וכאשר נתעכב הדבר, החלו החיילים להכות ביהודים כדי שימהרו לאסוף את דמי הכופר, עד שנוצר מצב של פיקוח נפש ממש. כעת לא עמדה בפני מוהרנ"ת ופמלייתו שום ברירה אחרת; בעצם יום השבת נאלצו לרוקן את כיסיהם ולהעביר את דמי הכופר לידי הטורקים. כך עברה עליהם השבת מתוך חדר ואימה וחשש לחייהם.

למחרת יצרו הנוסעים קשר עם אחד השגרירים בקפריסין, הלה סיכם עם רב החובל שיהוויר לטוסעים חלק מהתשלום עבור ההפלגה. הוא ניסה גם להשפיע על הטורקים שיהווירו לפחות חלק מדמי הכופר – אך ללא הועיל.

ביום א' שחר מוהרנ"ת אונייה אחרת שתוביל אותם למצרים. האונייה הפליגה למחרת – ושוב היו הרוחות הנגדיות בעוכריהם. רק לאחר תשעה ימים, בהם התייסרו הנוסעים בין השאר במחסור חמור של מי שתייה, הצליחה האונייה לעגון סוף סוף באלכסנדריה של מצרים.

"ואף על פי כן", מסיים מוהרנ"ת, "הכל היה בחסד, ובצר הרחיב לנו השי"ת... ובחסד ה' יתברך עורנו, ובאנו ביום שלישי פרשת ואתחנן לק"ק אלכסנדריא" (ימי מוהרנ"ת ח"ב קסא).

לחידודא

חידה מס' 59

על איזה צדיק אמר רבינו, שהיה רבי של אלפים ורבבות עולמות?

הפתרון לחידה מספר 58

למי הורה רבינו שיישן ויאכל, אך ישמור על הזמן?
- על רבי דוב מטשערין
(כוכבי אור, אנשי מוהר"ן כא)

זכה בהגרלה לחידה מס' 57

אהרן ויצהנדר, רח' שמריה, ירושלים
בזכות קניה בסך 50 ₪, בחנות ספרים 'ברסלב'
רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות – התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-9950000.
לאחר בחירת השפה, הקשונו 1-9-2-1 והשאלנו הודעה.
בין הפותרים נמנה עדי יום שני בשעה 12 בלילה. תערוך תגלה על זכות קניה בסך 50 ₪

שאלה:

אם אין דיבורים ב'התבודדות'
- האם אפשר לומר 'תהילים' או 'ליקוטי תפילות'?

תשובת הרב אפרים נחמן אנשינ:

צריך להבין שרבינו הקדוש לא בא להוסיף לנו עוד שעה של תפילה על שלושת תפילות הקבועות וגם לא על אמירת תהילים ושאר תחינות ובקשות מודפסות.

תורה שלימה לימד אותנו רבינו הקדוש - לשוח את אשר עם לבבנו לפני ה' יתברך, להוציא ולדבר בשפתנו-שפת-האם את כל הדברים המעיקים לנו, כדבר איש אל רעהו.

זו הסיבה שהתבודדות נקראת בלשון רבינו: 'שיחה בינו לבין קונו', שכן שיחה היא זו, שמישיח האדם את כל אשר עם לבבו לפני ה' ובה הוא שוחט ומספר לפני בוראו את רצונותיו, תכניותיו, בלבוליו, מעבריו, מחשבותיו, דיבוריו ומעשיו.

אכן יש ספרים שהמושג 'התבודדות' נזכר בהם, אך בחלק מהם אין הכוונה לשיחה אישית עם ה' אלא לזמן של חשבון נפש נוקב, בו מעבירים את כל המעשים תחת שבת הביקורת; בחלק מהספרים הכוונה היא לזמן של התנתקות מהבלי העולם, והתדבקות בה' יתברך; ואילו בחלק אחר הכוונה היא לזמן של התבוננות ושל מחשבות נעלות, כדרכם של בעלי המוסר.

אבל רבינו הקדוש התכוון לשעה שבה פותח האדם את פיו ומבטא דיבורים פשוטים את רצונותיו, את חשבון נפשו, את חרטתו על הנהגתו הקלוקלת, את געגועיו להשתפר ולהידבק בה'.

לפי זה יבין השואל שלא שייך לקיים התבודדות באמירת תהילים או תפילות מודפסות אחרות, כי זמן תפילות כאלה לחוד, וזמן התבודדות לחוד.

עלי לציין כאן, שאת השאלה הזו שאלתי בימי חורפי את הצדיק רבי שמואל שפירא זצ"ל, והוא ענה לי כנ"ל, אך הוסיף, שאם משתמשים באמירת 'ליקוטי תפילות' רק בתור אמצעי לעורר את הלב מתרדמתו - טוב הדבר, אך אין זה מהווה תחליף לשיחה פרטית בינו לבין קונו.

וכך הדריק אותי: "אמור ליקוטי תפילות, מתוך רצון למצוא את הפתח להתעוררות הלב; ובו ברגע שתעורר את לבבך - תתחיל לפרש את שיחתך בלשונך לפני ה' יתברך.

בל נשכח גם את אשר הדריק אותנו רבינו הקדוש, שכשאין לו לאדם דיבורים בפיו לפרש שיחתו לפני ה' - 'אף על פי כן, זה בעצמו טוב מאד! דהיינו, ההכנה שהוא מוכן ועומד לפניו יתברך, וחפץ ומשתוקק לדבר, אך שאינו יכול - זה בעצמו גם כן טוב מאד."

עוד הוסיף שם רבינו: "גם יוכל לעשות לו שיחה ותפילה מזה בעצמו; ועל זה בעצמו יצחק ויתחנן לפניו יתברך - שנתרחק כל כך, עד שאינו יכול אפילו לדבר; ויבקש מאתו יתברך רחמים ותחנונים, שיחמול עליו ויפתח פיו, שיוכל לפרש שיחתו לפניו" (ליקוטי מוהר"ן ח"ב, כה).

"הן הנה היו לפנינו ישראֵל בקִּבְר בְּלָעִם" (במדבר לא, טז)

צריך להיזהר מלשמוע דיבורים של רשע בר-דעת, כי בכוחם של אלה לגרום לשומע לחטוא.

שכן, דעתו של האדם מתגלה בדיבורו, ובו הוא מביע את רצונותיו ומחשבותיו. בדיבוריו של הרשע מתגלות השקפותיו הרעות, והן עלולות להכשיל את השומעים.

גם כישלונם של בני ישראל בשיטים נגרם מסיבה זו, כי לבלעם הייתה דעת גבוהה מאוד, ככתוב עליו: "וידוע דעת עליון" (במדבר כד, טז), לכן דיבוריו גרמו לאווירה של חטא.

זה שנאמר: הן הנה היו לפני ישראל 'בדבר' בלעם - בעטיים של דיבוריו הרעים. (עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א מג)

"כָּל דָּבָר אֲשֶׁר יֵבֵא בְּאֵשׁ תִּעֲבִירוּ בְּאֵשׁ וְטָהַר" (שם שם, כג)

תפקידנו כיהודים הוא, לתקן עולם במלכות ש-די, וזאת על ידי כל מצווה שאנו עושים אשר על ידן אנו ממליכים את ה' בעולם.

לעומת זה, על ידי כל עבירה שעושים, פוגמים במלכות שמים, כמו שאמרנו חז"ל, שכל מי שעובר עבירה בסתר - הריהו כאילו דוחק רגלי שכינה (חגיגה טז ע"א).

התיקון לפגם במלכות שמים הוא, להיכנע בפני התורה הקדושה ולומדיה. משום שעיקר מלכות ה' באה לידי ביטוי בתורה הקדושה, שמלמדת אותנו איך לקבל עלינו את עול מלכותו; וכמו שכתוב על התורה: "בי מלכים ימלוכו" (משלי ח טו).

הוא שנאמר: "כל דבר אשר יבוא באש" - דבר מלשון מנהיגות, כלשון חכמינו (סנהדרין ח ע"א): "דָּבָר אֶחָד לְדוֹר" - מי שפגם במלכות ה' על ידי האש הרעה של היצר - התיקון שלו הוא: "תעבירו באש" - שיעביר את המלכות לתורה שנגמלה לאש, כמו שכתוב: "הלא כה דברי באש" (ירמיה כג כט).

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א ד)

דו"ר צדיקים
החיים עם נאמנה

אומן ראש השנה
מאות נרשמו במחירים אטרקטיביים מה איתך?
ההרשמה בעיצומה

ירושלים: ח' בית ישראל 38 בני ברק. רח' רבי עקיבא 62
02-5410100 (ארצי)

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות
1-800-255-522
24 שעות ביממה

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה וצלה, לרווח ופרנסה, לרפואה, למקסה לילד, לנחת ושחת חיים

זמני תולדות בהפצת האוצרות				המפיעים				
<p>ירושלים - בית שמש</p> <p>הר"ר מרדכי זוב הורביץ הי"ד והר"ר עמרם יוסף הורביץ הי"ד והר"ר משה זוד הורביץ הי"ד והר"ר אשר יחזקל הורביץ הי"ד</p> <p>תרמו והפיצו 1500 גליונות</p> <p>לע"י אחיהם הר"ר שלמה ב"ר נתן נחמן אהרן הלוי הורביץ זצ"ל נלב"ע כ"ט תמוז תשמ"ח</p>	<p>ירושלים</p> <p>הרב נתן מימון הי"ד</p> <p>תרם והפיץ 1000 גליונות</p> <p>לע"י הר"ר ח' יחיאל מיכל ב"ר יהושע דוד דורפמן זצ"ל נלב"ע ה' אב תשס"ז</p>	<p>בני ברק</p> <p>הר"ר אברהם נח בנדר הי"ד והרב אברהם יצחק כרמל הי"ד והר"ר אברהם גולשבסקי הי"ד</p> <p>תרמו והפיצו 1000 גליונות</p> <p>לע"י זקנם הר"ר ר' לוי יצחק ב"ר אברהם נח בנדר זצ"ל נלב"ע כ"ב תמוז תשמ"ט</p>	<p>בית שמש - מודיעין עילית</p> <p>הר"ר נחמן הורביץ הי"ד והר"ר שמואל הורביץ הי"ד והר"ר אברהם צבי גלינסקי הי"ד והר"ר משה שמואל אורלנצ'יק הי"ד והר"ר אברהם אהרן רייס הי"ד והר"ר שמעון מאיר קעניג הי"ד</p> <p>תרמו והפיצו 4000 גליונות</p> <p>לע"י אביהם וחותרם הר"ר ר' עמרם יוסף ב"ר משה נחום הלוי הורביץ זצ"ל נלב"ע א' דב תשס"ט תנצב"ה.</p>	<p>בית שמש</p> <p>הר"ר יוסף גרשון סופר הי"ד והר"ר שמואל בנימין סופר הי"ד והר"ר גדליהו אהרן סופר הי"ד</p> <p>תרמו והפיצו 1000 גליונות</p> <p>לע"י אביהם הר"ר ר' יצחק צבי ב"ר נפתלי חיים סופר זצ"ל נלב"ע כ"ז תמוז תשמ"ח</p>	<p>בית שמש</p> <p>הר"ר נתן ויספי הי"ד</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הבר-מצוה של בנו נחמן נ"י</p> <p>זכות ההפצה ויכחי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>בית שמש</p> <p>הר"ר יוסף צוקר הי"ד</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הבר-מצוה של בנו אהרן נ"י</p> <p>זכות ההפצה ויכחי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>ירושלים</p> <p>הר"ר יוסף זוב תנו הי"ד</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוסי הבת שתיח' זכות ההפצה ויכחי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>מנהטן</p> <p>הר"ר ישראל זינגער הי"ד</p> <p>תרם והפיץ 1000 גליונות</p> <p>לרפואת אימו מרת בלומה בת שבע</p> <p>נא העתיחו בתפילה לרפואתה השלימה</p>